

N:o 25.

Ank. till Riksd. Kansli den 7 Maj 1875, kl. 5 e. m.

*Memorial, i fråga om afskrifning af vid inventering af Tumba
bruks förråd befunnen brist.*

I till Utskottet stäld skrifvelse hafva fullmäktige förmält, hurusom vid den, i anledning af f. d. Bruksförvaltaren vid Tumba Doktor J. Samzelius' afgång från sin befattning, vid bruket i närvaro af så väl Riksbankens ombud som af f. d. Bruksförvaltaren Doktor Samzelius och nu tillförordnade Bruksförvaltaren Ingeniören Th. Fiebelkorn förrättade inventering funnits dels uti det vid bruket befintliga lumpförråd uti 15 sorter lump en brist af 236,03 centner och uti 14 sorter lump ett öfverskott af 88,28 centner, dels uti det öfriga förrådet af till bruket hörande råämnen så väl som inventarier i vissa delar brist i andra öfverskott, hvarvid särskildt i afseende å de till brukets inventarier hörande effekter anmärkts, att den deruti förefunna brist härrörde från den å nedra verkhuset natten till den 24 Januari detta år inträffade eldsvåda. Hvad åter beträffade den efter afdrag af öfverskottet befintliga brist af 148 centner, som yppats å det enligt hufvudboken behållna förrådet af 1,532 centner, fästades uppmärksamheten derå, att ehuru visserligen inventering af detta förråd, jemlikt 53 § mom. 2 af bankoreglementet hvar tredje år förrättats, denna likväl icke kunnat blifva så noggrann som den med anledning af ombyte af förvaltare nu företagna, och att, om bristen sålunda antages hafva småningom uppkommit under Doktor Samzelii 22-åriga förvaltningstid, denna med en årlig konsumtion vid bruket af i medeltal 1,000 centner, är att beräkna å ett omsatt belopp af omkring 22,000 centner och å detsamma

Bih. till Riksd. Prot. 1875. 6 Saml. 1 Afd. 20 Häft.

allenast utgör något öfver $\frac{2}{3}$ procent. Fullmäktige hade af sakkunnige personer sökt upplysning rörande beloppet af den vigtförminskning, som lump kan antagas undergå vid handtering och utvägning, och af bekomna intyg ansett sig finna styrkt, att den sålunda vid inventeringen förekomna brist ej vore större, än att den till fullo kunde förklaras af omständigheter, som det ej berott på förvaltaren att förekomma, hvarföre fullmäktige hos Utskottet velat anhålla dels om rätt att bevilja förre Bruksförvaltaren Doktor Samzelius full decharge för förvaltningen af Tumba bruk, dels ock att den vid den anställda inventeringen anmärkta bristen måtte få ur brukets räkenskaper afskrifvas och jemväl i öfriga afseenden dessa räkenskaper få bringas i öfverensstämmelse med den vid inventeringen upprättade förteckning öfver brukets förråd.

Utskottet har så väl af de från fullmäktige öfverlemnade handlingar som genom särskildt infordrade upplysningar inhemtat, att den uti samtliga förråden af till brukets rörelse erforderliga råämnen och förnödenheter vid ifrågavarande inventering förefunna *brist*, uppskattad i penningvärde efter brukets medelpris, utgör en summa af 3,599 kr. 42 öre; att deremot det uti samtliga förråden vid samma inventering förefunna *öfverskott*, uppskattadt efter samma grund uti penningvärde utgör en summa af 3,643 kr. 29 öre; att särskildt hvad beträffar *lumpförrådet* den uti åtskilliga sorter anmärkta brist uppgår till värde af 2,995 kr. 7 öre och det å andra sorter iakttagna öfverskott till värde af 1,144 kr. 12 öre, eller att, om öfverskott och brist med hvarandra jemföras, finnes å förråden på det hela ett större öfverskott af kr. 43: 87, men i lumpförrådet ensamt en öfverskjutande brist af kr. 1,850: 95; att den i de öfriga förråden funna bristen varit i de flesta fall högst obetydlig, störst i förrådet af $1\frac{1}{2}$ -tums bräder (106 kr. 50 öre) stångjern (164 kr. 57 öre) samt pariserblått (77 kr.) men för öfrigt föga nämnvärd, men att betydligare öfverskott funnits å artiklar sådana som limläder, smaltz, utskottspapper, malt, ved, band- och bultjern, bly, gammalt silfver användt vid pappersformning samt bjelkar. Utskottet har vidare funnit sig fullkomligt öfvertygadt derom, att de anmärkta bristerna i åtskilliga förråd icke kunna läggas den afgående förvaltaren till last.

Särskildt förekommer med afseende å lumpen, att denna vara, efter hvad så väl allmänt känt är, som ock af tvänne större lumphandlare skriftligen för fullmäktige intygats, måste antagas under behandling och utvägning förlora från fem till åtta procent, och då nu under 22 års tid icke någon gång brukets böcker blifvit bragta i fullständig öfverensstämmelse med de verkliga förråden men den förefunna bristen dock ej uppgår till mer än högst $\frac{2}{3}$ procent af de vid bruket omsatta förråden,

ehuru förvaltaren ej haft att räkna sig till godo någon afskrifningsprocent å denna vara, synes det Utskottet allenast vara ett erkännande af en naturlig och af förvaltaren eller tjenstemännens åtgörande fullkomligt oberoende förminskning i dessa förråd, om den nu anmärkta bristen utan vidare afskrifves. Men då Utskottet icke ansett sig befogadt att sjelft besluta rörande något som just därför att någon afskrifningsprocent ej varit medgifven kan anses innebära en afskrifning af en Riksbankens egande fordran, och då önskligt torde vara att frågan om ansvaret för de nu inventerade förråden så snart som möjligt bringas till ett slut, har Utskottet, som för sin del utan någon tvekan anser sig kunna tillstyrka, att Riksdagen afstår från hvarje ansvarspåstående gentemot förvaltaren med hänsyn till den i förråden anmärkta brist, härmed velat hemställa:

att Riksdagen må besluta, att de vid nu senast förrättade inventering af Tumba bruks förråd och inventarier anmärkta brister må, utan anspråk på ersättning af den afgående förvaltaren, afskrifvas, och den nu förrättade inventeringen läggas till grund för brukets räkenskaper.

Stockholm den 7 Maj 1875.

Å Utskottets vägnar:

J. v. SCHWERIN.
